

**ចុបជាជិត្យបានទិន្នន័យ និងក្រសួងការអនុវត្តន៍របស់រដ្ឋបាលសហគ្រប់នៃក្រសួងការអនុវត្តន៍
និងក្រសួងការបរទេសសហគ្រប់នៃក្រសួងការអនុវត្តន៍ នូវក្រសួងការអនុវត្តន៍ និងក្រសួងការអនុវត្តន៍
ដែលយកពាក្យដែលបានបញ្ជាក់ថាបានបន្ថែមទៀត និងក្រសួងការអនុវត្តន៍ និងក្រសួងការអនុវត្តន៍**

សំរាប់សេចក្តីប្រកាសពីមានបន្ទាន់នៅឈ្មោះមាប កម្ពុជា នៅថ្ងៃទី ១៦ ខែធ្នូ ឆ្នាំ ២០០៤
ក្រសួងការបរទេសសហគ្រប់នៃក្រសួងការអនុវត្តន៍ និង មូលនិធិប្រាសាទិភពលោក (WMF) បច្ចុប្បន្ននេះ
បានប្រកាស ផ្តល់ជីវិតនៃក្រសួងការអនុវត្តន៍ ៨៥០ ០០០ ដុល្លារអាមេរិកពីក្រសួងការបរទេស ដល់
WMF សំរាប់ការអភិវឌ្ឍន៍ប្រាសាទិភពលោក ត្រូវបានបង្កើតឡើង ។ ប្រាសាទិភពលោក និងកសាងឱ្យក្នុងចុងសតវត្សិក
ក្នុងរាជរដ្ឋាភិបាល កម្ពុជាដែលជាក្រុង នៃចក្ខុវិក ខែ (៨០២-១៩៦២) ។ ទេសបីជាការបានសារៈ
សំខាន់ កំពុងខែនៅប្រចាំខែត្រូវបានគេយកដើម្បី និងរករារតិចតុច ក្នុងចំណោមបរិវេណប្រាសាទិភពលោកដំឡើ
ក្នុងអ្នកដែលបច្ចុប្បន្នគេបោចា ទីក្រុងប្រវត្តិសាស្ត្រ អង្គរ ។

ក្រសួងការបរទេសផ្តល់ជីវិតនៃក្រសួងការអភិវឌ្ឍន៍ប្រាសាទិភពលោក និងកំណែងផ្តល់
អំណោយ សំដែងឱ្យយើរឱ្យជាតិ ជាបីកទី១ ដែលរដ្ឋបាលសហគ្រប់បានខុត្តមុជោយ ជាល់ដល់
ការងារអភិវឌ្ឍន៍ក្នុងក្រុងអង្គរ ។ ជីវិតនៃក្រសួងការអភិវឌ្ឍន៍ប្រាសាទិភពលោក និងកំណែងផ្តល់
សម្រេចអនុវត្តន៍ ដើម្បីការការពារ និង ការ អភិវឌ្ឍន៍រមណីយដ្ឋានប្រវត្តិសាស្ត្រអង្គរ ។

លោក នាម នៃ ឯកអគ្គន៍ដឹកចំសហគ្រប់នៃក្រសួងការអភិវឌ្ឍន៍ប្រាសាទិភពលោក និងក្រសួងការអនុវត្តន៍
“ គឺជាអង្វីយវត្ថុមួយក្នុងចំណោមអង្វីយវត្ថុវប្បធមិ និង ស្ថាបត្រកម្មពិភពលោក ។ ការអភិវឌ្ឍ
ន៍របស់ខ្លួនដែលជាដែនកដីសំខាន់នៅប្រវត្តិសាស្ត្រកម្ពុជា គឺជាមធ្យាបាយមួយជូន ឱ្យមាន
សន្លឹកភាព និងការពុងរីក្សាក្នុងប្រទេស ។ ក្រសួងការបរទេសមានក្រុកការយើងដើរការ តាមរយៈ
មូលនិធិប្រាសាទិភពលោក ពិភពលោក ដែលជាកំណែងឱ្យការតាំង ជាងកសាងរបស់អាមេរិកចំពោះការថែំ
រក្សាការពារតាំបន់នេះ ” ។ **លោកស្រី ឬនី បីនហាម ប្រធានមូលនិធិប្រាសាទិភពលោកបំន្លែង**
“ មូលនិធិប្រាសាទិភពលោកបានបំពេញ ការងារនៅទីក្រុងប្រវត្តិសាស្ត្រអង្គរ អស់រយៈពេល
ប្រចាំខែ១៥ ឆ្នាំមកហើយ ។ ក្នុងអំឡុងពេលនេះ ត្បាទិន្ទះ សំខាន់នៅក្រុងអង្គរស្ថិតក្នុងជីវិត
ប្រជាឌនកម្ពុជាបានភ្លាយទៅជាដែនកការតែខត្តុងខត្តុមចំពោះយើង ហើយបាន ពង្រីកនូវសម្រាប់ត្រូវ
បន្ទាន់រំពិ ការអភិវឌ្ឍន៍ប្រវត្តិសាស្ត្រអង្គរ ដែលនិយាយដោយរាយការណ៍ អំពីប្រវត្តិ

សង្ហាមពិរិលអូយបន្ទាយ ទីកន្លែងនេះត្រូវបានត្រួតត្រាងដោយធ្វើនា និង យកធ្វើជាកំណត់កំភ្លើងដំហើយ ជូនព្យាត់បន្ត់នេះពេញឡើងដោយត្រាប់មិនកប់ក្នុងដី។ ការគំរាយកំបែងធ្វើ ១ ជានេះទៀត រប់បញ្ចូលទាំង មានកំរើនទេសចរចិន ការរៀបចំមិនទាន់បានល្អ និងកត្តាឌីកភ្លៀវខ្សោយមួសុធនា ។ ដោយសារការ កាប់បំផ្តាល់ ពួកត្រាយដើម្បីត្រូវបានធ្វើដើម្បីសម្រាប់ជំនួយសង្គម ។ ដោយសារការ មកទៀត អ្នកទស្សនា ទីកភ្លើង ខ្សោយមួសុធនា ជាតិសេសកំពុងតែធ្វើឱ្យខ្សោយសង្គមទីតាំង ការ ហូទ្រោះ និង កំពុងតែបងុយឱ្យមានទីនេះត្រូវបានដ្ឋាក់ ឬកំដុលរលំដួនដូចរូវសំណង់ដែលធ្វើដោយដែលបានស្ថិតិយោប់។

រាយអតិថិជ្រុះ និង តំណែលខ្ពស់

ជីនូយរបស់ក្រសួងការបរទេសនិងត្រូវបានប្រើប្រាស់សំរាប់កម្មវិធីរយៈពេលពី ៣ ឆ្នាំ ដែលការ ស្វែងរកយ៉ាងចំណោម ដោយធ្វើដែលការ និង ការចាប់ផ្តើមដើរការគំរាយ ។ បណ្តាលកម្ម ភាពការងារទាំងអស់ ដែលធ្វើឡើងដោយព្រមនេះ និងធ្វើការត្រូវបានដែលឱ្យក្រុណាលើតូអាណាពេលវេលា ការវាយចំណោម អភិវឌ្ឍ បិន្តាន និង ស្ថាបត្រកម្ម ការអភិវឌ្ឍន៍អនុសាសន៍ចំពោះការធ្វើនា ស្ថេរភាពសំណង់រមណិយដ្ឋាន ការបង្កើត គំរាយសំរាប់ ការរៀបចំគ្រប់គ្រងវិស័យទេសចរ និងវិធានការអភិវឌ្ឍន៍បន្ទាន់ ។

ការងារនេះនឹងត្រូវធ្វើដោយត្រូមអ្នកទេសប្រហែល ១៩៩កំពង់តាមដួកដោយ ។ នៃការអភិវឌ្ឍ ស្ថាបត្រកម្ម ។ ដូចគំរាយរបស់ WMF ទាំងអស់ដែរ សមាជិកត្រូមការងារប្រព័ន្ធគ្រប់ការងារ និង សារពារធ្វើនា មានចាប់ពីសិប្បករក្នុងប្រុក រហូតដល់អ្នកតំណងៗយេវកម្មខទ្ធផ្សារ ជាតិសហរដ្ឋ រាជៈរិកមានទាំងអស់ការសាធារណៈ និងកិច្ច អនុវត្តិ ។ ស្ថាបត្រករ និង បុរាណវិទ្យាដែលធ្វើការជា អ្នយ WMF ក្នុងអតិថិជ្រុះ និង អ្នកទេសនៅក្នុងរបៀប ការសំណង់ខ្លួនគ្នាលើការ និងត្រូវបង្កើត និងតំបន់សៀវភៅ និងដើរត្រូវនិដិះសំខាន់ ។

ចុះលិចិត្រសាជពិនាល់សេដ្ឋកែវ

ភ្នៀវបានចំណាត់ការងារអភិវឌ្ឍន៍នេះរបស់ WMF ក្នុងទីត្រូវបានត្រូវបានដោយលទ្ធផល និងជាតិការងារទីផ្សារក្នុងបន្ទាន់ ។ អ្នកចាប់ផ្តើមដែលធ្វើការនេះគឺ ក្នុងក្រុះក្រុងក្នុងនៅក្នុងទីត្រូវបានដោយ បាប់ធ្វើឡើងជាបីប្រភេទ និងសំខាន់ដែលបានដោយត្រូវបានដោយនិងក្នុងក្រុះក្រុងក្នុងនៅក្នុងបន្ទាន់ ។ ចាប់តាំងពីពេលនោះមក WMF នានាពីការផ្តល់សំណង់បំផុតរបស់ប្រទេសនេះក្នុងរមណិយដ្ឋានតែ ម្ខយ ។ ចាប់តាំងពីពេលនោះមក WMF នានាទីការផ្តល់សំណង់បំផុតរបស់ប្រទេសនេះក្នុងរមណិយដ្ឋានតែ ម្ខយ ។

ច្បាក់កណ្តាលនៃប្រព័ន្ធអង់រ៉ូ ដែលរាប់បញ្ចូលទាំងចំណាក់ក្រឡេខាតទាបដីលើល្អាត្រូវនៅរឿងកូសមុទ្រិកដោះ និងប្រព័ន្ធផាសាម ។ មួលនិធិប្រព័ន្ធពិភពលោក ក៏ដានធ្វើការស្រាវជ្រាវ នូវរមណីយដ្ឋានខ្ពស់ដែលនៅជាចំសេយ៉ាល របស់ប្រព័ន្ធបន្ទាយផ្លាស់ប្តូរ ដែលមានប្រព័ន្ធចំនួន ៨ ។ (សូមលើការពិពណ៌នាដែលមានភាគបំជាមួយ) ។

ការងាររបស់មួលនិធិប្រព័ន្ធពិភពលោកនៅអង្គរ ត្រូវបានធ្វើឡើងដោយគោលការណ៍នានាដែលដឹកនាំកំរែងរបស់ខ្លួនពាល់ពេញពិភពលោក៖ មានចំនាក់ទំនងយ៉ាងពេញលេញ ជាមួយ និងភាពជាមាស់តំរែងដោយសហគមន៍ក្នុងស្រុក ការអភិវឌ្ឍន៍នូវដោរៈស្រាយអភិវឌ្ឍន៍យ៉ាងត្រឹមត្រូវដោយកបច្ចោកទេស និងវិប្បុជមិ ស្ថាបនាសមត្ថភាពក្នុងស្រុកតាមរយៈការបណ្តុះបណ្តាល និងអប់រំ ដោរៈ ស្រាយអភិវឌ្ឍន៍នៅដែលជានានូវកត្តាបិស្សាន សង្គម និងកត្តាសហគមន៍ ភាពត្រប់ត្រានៃដោយខ្ពស់ដែកសង្គកិច្ច និងថែករំលែកពិមាន និងរៀនសូត្រិប្បុជមិទាំងវិប្បុជមិម្នាស់ស្រុក ទាំងវិប្បុជមិអនុរដាតី ។

ដោរៈសង្គមសុវត្ថិភាពអូសបន្ទាយរបស់ប្រទេសកម្ពុជាតានធ្វើឱ្យខ្លះខ្លួនមិនត្រឹមតែធ្វាតាន មនុស្សរបស់ប្រទេសតែបុរណណាបេទ តែចំមទាំងបានធ្វើឱ្យវិសាលអនុវត្តយ៉ាងលំដាប់ជាន់វិប្បុជមិ បញ្ហា និងសេដ្ឋកិច្ចរបស់ខ្លួនដឹងដើរ ។ ដោយសារហេតុផលនេះ WMF បានបង្កើតកម្មវិធីអប់រំដោរៈ ដើម្បីលើលំទូលាយមួយដែលទាក់ទងនឹងកំរែងអង្គរ ដោយបណ្តុះបណ្តាលអ្នកអភិវឌ្ឍន៍នាន់ចិត្តសំរាប់អាជាត ដើម្បី ជួយធ្វើការដំនឹងអ្នកស្តាប់ ។ ដែកដីសំខាន់មួយរបស់កំរែងនេះគឺមានមិនធម្មណុលខេមរោសិក្សា ដែលបង្កើតឡើងដោយ WMF ក្នុងឆ្នាំ១៩៩៩ ដើម្បីផ្តល់ទីកន្លែងប្រជុំ និងធ្វាតានសំរាប់អ្នកប្រជុំ និងនិស្សិត កម្ពុជាដែករិប្បុជមិខ្រោះ ។

មួលនិធិប្រព័ន្ធទិន្នន័យ

បាប់តាំងពីការបង្កើតរបស់ខ្លួនក្នុងឆ្នាំ១៩៦៤ WMF មានការិយាល័យដំក្នុងក្រុងពុំបេក បានទទួលលទ្ធផលជាតិក្នុងអាជប្រំប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធដែកអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយដោតជីថុក្នុងប្រទេសជាង ៨០ ប្រទេស ។ ដោយធ្វើការតាមការិយាល័យ និង ទំនាក់ទំនងត្រូវក្នុងទីបីអីរុប ព្រមទាំងជាមួយដែកធនិតិភពលោក WMF កំរែគ្រប់ប្រមូលការខុបត្តម្ភជាសាធារណៈ និងការិយាល័យដំនឹងអនុវត្តកិច្ចប្រើប្រាស់ប្រជែងការ អភិវឌ្ឍន៍លំទូលាយ រាប់បញ្ចូលទាំងដែនការកំរែង ការស្រាវជ្រាវនៅក្នុងការដោយការងារដែលការដោយការបណ្តុះបណ្តាលនៅនឹងកំន្លែង ខាងជើនតារាងសង្គម ការខុបត្តម្ភនិងអភិវឌ្ឍន៍យុទ្ធសាស្ត្ររយៈពេលយុរដឹងការពារមណីយដ្ឋាន ។ ចំពោះពិមានបន្ថែមឡើងអំពី WMF និងកម្មវិធីរបស់មួលនិធិនេះ សាធារណៈជនអាជរិយាល័យ រួចរាល់នៅ www.wmf.org ។

បណ្តាលដោយក្រុមទីបីក្នុងជាថ្មនាក់ របស់ WMF នៅវមណីយដ្ឋានប្រាសាទព្រះខែន៊ា លើសពិនេះឡើត WMF បានបង្កើតមផ្សាយមណ្ឌល បកប្រាសាយរមណីយដ្ឋាននេះ នៅថ្ងៃព្រះខែន៊ា និងរូមត្រាបាមួយអាជ្ញាធរអប្បរាប់ កំពុងបង្កើតកម្ពិវិធីចំរក្សាជំ ទូលាយ១។

ក្រសាធារណៈសាស្ត្រ

គេគិតថា ប្រាសាទតាសាមត្រូវបានកសាងឡើងក្នុងអំឡុងពេលខាងមុននៃការគ្រប់របស់ព្រះបាយក្រឹងទីនេះ នេះជាប្រាសាទពុទ្ធសាសនាដែលមានប្រជែងត្រូវដាក់ប្រាសាទព្រះខែន៊ា និង តាមប្រព័ន្ធបាយក្រឹងប្រាសាទតាសាម ដែលគ្របដណ្តើប៉ែងដី៤.៥ហិចតា ជាប្រាសាទប្រមូលដ្ឋីប្រភេទស្អាបត្វកម្មរមតែមួយគត់ ដែលដូចត្រូវនឹងប្រាសាទតាសាមដែលកសាងឡើងក្នុងអំឡុងពេលដំណាក់កាលចុងក្រោយនៃសម្រាប់ប្រាសាទតាយ៉ែន។ ដោយមានរបៀបដំណោះស្រាយកំពង់កំពង់ ប្រាសាទតាសាមបង្ហាញឱ្យយើរិញ្ជាតុទាំងឡាយដែលគេយើរិញ្ជាតុនៅក្នុងប្រាសាទដំឡើង នៅអង្គរ បង្កើតបញ្ចប់ប្រាសាទមានចិនរាណនំនៅដូចការណ៍ការប្រាសាទតាមប្រជែងត្រូវដែលគេបង្កើតឡើង មានរូបទេរតាស្រីតូចធាន ១៧០រូប និងមានការតូបទំនងចំណាក់ ក្បាច់ដ្ឋាក្តីដំឡើង នៅលើដែនដើ ខាងដែលមានលក្ខណៈ ជាសន្លឹកស្មិន់។ ក្នុងពេលសប្តាភារជាមួយអាជ្ញាធរអប្បរាប់ WMF បានចាប់ផ្តើម ធ្វើការនៅនៅប្រាសាទតាសាម ហើយមិនមានការអភិវឌ្ឍត្រូវ បានគេធ្វើទេ នៅវមណីយដ្ឋាននេះចាប់តាំង ពីឆ្នាំ៩៨៩០ មក។

ក្នុងឆ្នាំ២០០០ សមាជិកខ្លួននៃក្រុមតំណែង WMF បានបញ្ចប់សំណើបច្ចេកទេសដែលអនុវត្តតាមវិធីសាស្ត្រដែលបានបង្កើតឡើងនៅប្រាសាទព្រះខែន៊ា និងការបង្កើតបញ្ចប់បច្ចេកទេសដែលអនុវត្តតាមវិធីក្រុមតំណែងបន្ថាន់ និងការចុះបញ្ជីសារពីកម្មណីតិច ចំណាក់ដែលបានបាក់ដ្ឋាក់ ។ ក្រោយពីដំណាក់កាលរៀបចំនកសារ ក្រុម WMF បានចាប់ផ្តើម ជួសជុល និងអភិវឌ្ឍ ។ អំឡុងពេលដំណើរការនេះ ប្រាសាទនេះត្រូវបានគេរក យើរិញ្ជាតុដែលក្នុង ១នៃរចនា សម្បត្តិប្រាសាទដែលត្រូវបានគេធ្វើឡើងនូវរាល់ដែលដើរីក្សានំសម្រាប់កាលនៃការនិយម សាសនាបិណ្ឌក្នុងសតវត្សទី១៣ ត្រូវបានកប់ក្នុងតំន់រថ្មី តែនៅមានប្រជែងត្រូវបានគេរក ។ ចាប់តាំងពីពេលនោះមក ហេដាងជាប្រើប្រាស់ត្រូវបាន ប្រមូលដ្ឋាក្តីឡើងវិញនៅលើដីសំរាប់បង្ហាញ សារណៈជួនសុវត្ថិភាព ។ ការដួសដុលរចនាសម្ព័ន្តដូចជា ធ្វើឱ្យមាន លំនីនឡើងវិញនៅប្រាសាទព្រះខែន៊ា និងក្រុមតំណែងបន្ថាន់ ។

បានស្ថាបនាខ្សែរឹង ។ វាដាកំរូទី១ និងមុនគេបង្ហីស់នៃរចនាបច "ប្រាសាទភ្លៀក" ជាផិមិត្តរប កំពុលម និង
ភ្នំពេជ្រម តាមរឿងប្រព័ន្ធបុរាណ ជាធិអាស្រ័យនៅនៃពួកអាជិវេសំខាន់ៗក្នុងសាសនាបិណ្ឌ ។

នៅថ្ងៃងាយឆ្នាំ២០០៤ WMF បានចាប់ធ្វើឱមកម្មវិធីរយៈពេលពីពាន់ឡាតាំងក្នុងការសិក្សា វាយតាំងលេ
លើរមណិយដ្ឋានដោយការធ្វើផែនការ និងការធ្វើដីលើរការ ។ ក្នុងចំណោមសកម្មភាពដែលធ្វើ
ទ្រូវដោយក្រុមនោះ គឺការប្រារាំងបុរាណតុ ការសិក្សាឯាយតាំងអភិវឌ្ឍបិស្បាន និងស្ថាបត្រកម្ម
អភិវឌ្ឍន៍ការផ្តល់អនុសាសន៍ ដើម្បីធានាល្អរភាពៗ និងរចនាសម្ពន្តរបៀបដ្ឋាន ការបង្កើតកំរងសំរាប់
គ្រប់គ្រងវិស័យនេសចរ ប្រាមទាំងវិធានការអភិវឌ្ឍប្រាបន្ទាន់ ។